

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Bod č. 17 – Návrh poslancov NR SR Miloša Svrčka, Jaroslava Karahutu a Jozefa Lukáča na vydanie zákona o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s reformou stavebnej legislatívy (tlač 1498)

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Materiál bol predložený na rokovanie ako poslanecký návrh

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Cieľom návrhu zákona je zosúladiť osobitné právne predpisy so schválenými zákonmi na úseku územného plánovania a výstavby, odstrániť prekážky fungovania novej stavebnej legislatívy v osobitnej právnej úprave a reflektovať zmeny v procesoch územného konania a výstavby v osobitných predpisoch. Schválenie zákona č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní a zákona č. 201/2022 Z. z. o výstavbe vytvorilo stav, kedy osobitné predpisy dotýkajúce sa činností územného plánovania a výstavby, obsahujú právnu úpravu zodpovedajúcu úprave dnes ešte účinného zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov, ktorá vo veľkej miere nie je kompatibilná s právnou úpravou po reforme stavebnej legislatívy. Nejde pritom len o nesúlad formálny, ktorý by bolo možné preklenúť výkladom, ale o komplexné procesné zmeny, nové inštitúty a odlišný spôsob povoľovania stavieb, ktoré je nevyhnutné reflektovať aj v osobitných predpisoch, aby s účinnosťou novej stavebnej legislatívy od 1. apríla 2024 bolo vzájomné pôsobenie týchto právnych regulácií možné, bezproblémové a dávalo adresátom práva jasnú odpoveď na ich právnu situáciu.

Návrh zákona má nadobudnúť účinnosť dňa 01.09.2023

Postoj RÚZ k materiálu

Cieľom návrhu zákona je zosúladiť osobitné právne predpisy so schválenými zákonmi na úseku územného plánovania a výstavby, odstrániť prekážky fungovania novej stavebnej legislatívy v osobitnej právnej úprave a reflektovať zmeny v procesoch územného konania a výstavby v osobitných predpisoch. RÚZ nespochybňuje potrebu predloženia zosúladeného znenia a internej konzistencie legislatívy avšak mocenské presadzovanie implementačného predpisu technickej povahy, ktorý mení 57 zákonov nie je v súlade s všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi normotvorbu. Uvítali by sme preto hlbšiu diskusiu o znení návrhu a jeho riadne pripomienkovanie.

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Pripomienka k materiálu ako ku celku:

Požadujeme predloženie materiálu (i) na rokovanie na tento účel zriadených odborných pracovných skupín a (ii) následné predloženie materiálu do MPK

Odôvodnenie:

Mocenské presadzovanie implementačného predpisu technickej povahy, ktorý mení 57 zákonov nie je v súlade s všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi normotvorbu. Predpis má technickú povahu a jeho implementácia si vyžaduje súčinnosť mnohých subjektov, preto je jeho prijatie bezvýhradne podmienené širokou odbornou diskusiou a medzirezortným pripomienkovým konaním.

V súčasnej podobe je predpis nevykonateľný a v prípade, ak v takejto podobe nadobudne účinnosť nebude možné podľa neho postupovať, nakoľko aj zákonné normy podliehajú nevyhnutnému súladu nielen s normami vyššej právnej sily, ale aj súladu s realitou.

2. Zásadná pripomienka k bodom 8 a 9 článku Čl. XLIX Novely (Návrh novelizácie § 79 ods. 5 a 80 ods. 4 Zákona o energetike)

Požadujeme body 8 a 9 článku Čl. XLIX Novely upraviť tak, aby prevádzkovateľ siete naďalej udeľoval súhlas s umiestnením stavby v bezpečnostnom a ochrannom pásme plynárenského zariadenia, prípadne vypustenie týchto novelizačných bodov.

Odôvodnenie:

Požadujeme zachovanie statusu quo pri umiestňovaní stavieb v bezpečnostnom a ochrannom pásme plynárenských zariadení a teda vyžadovanie súhlasu so zriadením stavby v ochrannom a bezpečnostnom pásme. Opačný prístup, navrhovaný predkladateľmi Novely bude mať za následok ohrozenie života, zdravia a majetku osôb. Novelu v súčasnom znení je možné z tohoto pohľadu hodnotiť ako pre verejnosť nebezpečnú.

Len postavenie tzv. dotknutej osoby pre prevádzkovateľa siete nepredstavuje dostatočnú záruku predchádzaniu zriaďovania stavieb v bezpečnostných a ochranných pásmach plynárenských zariadení. Prevádzkovateľovi distribučnej siete nemôže z ustanovení osobitného predpisu vyplývať len postavenie „dotknutej právnickej osoby“, keďže v mnohých prípadoch je ako vlastník stavby nachádzajúcej sa na pozemku, na ktorom sa má uskutočniť iná stavba, účastníkom konania.

3. Zásadná pripomienka k bodu 12, článku Čl. XLIX Novely

Požadujeme vypustenie bodu 12, článku Čl. XLIX Novely

Odôvodnenie:

Predmetným ustanovením sa nariaďuje okrem iného prevádzkovateľovi distribučnej siete poskytovať „Úradu pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky údaje do informačného systému územného plánovania a výstavby vrátane metaúdajov a vrátane osobných údajov bez súhlasu dotknutých osôb v rozsahu nevyhnutnom na účel podľa osobitných predpisov“.

Takýto zásah do práv k predmetným údajom považujeme za neodôvodnene extenzívny a neproporcionálny k presadzovanému záujmu sledovaného predmetnou Novelou. Navrhujeme, aby bol zachovaný súčasný stav.

Navyše takéto ustanovenie nie je ústavne konformné. Predmetné údaje predstavujú tzv. iné majetkové hodnoty podniku, ktorý nimi disponuje. Na takéto práva sa vzťahuje v zmysle konštantnej praxe Ústavného súdu SR režim ochrany podľa čl. 20 Ústavy SR (viď napr. rozhodnutie II. ÚS 19/1997 alebo II. ÚS 194/08).

Nútené poskytovanie údajov vyššie uvedenému Úradu predstavuje nútené obmedzenie vlastníckeho práva (zásah do *ius disponendi*). Nútené obmedzenie vlastníckeho práva, teda aj iného majetkového práva síce Ústava SR pripúšťa, avšak je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu ako ustanovuje čl. 20 ods. 4 Ústavy SR.

Tak ako sa toto obmedzenie navrhuje, nespĺňa zjavne kritérium nevyhnutnej miery, ani poskytnutia primeranej náhrady a teda nevyhnutné požiadavky čl. 20 ods. 4 Ústavy SR.

Zároveň je navrhovaná úprava v dôsledku absencie odbornej diskusie vágna a v tejto podobe neimplementovateľná.

Zdroj: RÚZ